

Rendelkezés a befizetett személyi jövedelemadó 1+1%-áról a 2012. évben

Bevezető

Jelen írásomban a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Szftv.) módosítása kapcsán bemutatom, hogyan lehet rendelkezni a 2012. évben az szja 1+1%-ról, illetve mire kell figyelemmel lenni a rendelkező nyilatkozatok kitöltése és beküldése során, tekintettel arra, hogy az Országgyűlés által elfogadott, a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi C. törvény (a továbbiakban: Egyhtv.) jelentős mértékben módosította az szja 1%-os feljárásból részesülhető egyházi kedvezményezettek körét.

Kik és mekkora összegről rendelkezhetnek

Az Szftv. alapján azon magánszemélyek jogosultak a személyi jövedelemadó meghatározott részéről rendelkezni, akik adókötelezettségüket személyi jövedelemadó-bevallás, adónyilatkozat, egyszerűsített bevallás vagy munkáltatói adómegállapítás útján teljesítik. A magánszemélyeken túl az egyéni vállalkozók és az őstermelők is jogosultak rendelkezni, ha összevont adóalapba tartozó jövedelmet szereznek. A rendelkezés alapján az összevont adóalap adója kedvezmények, továbbá az önkéntes kölcsönös pénztári nyilatkozat, és a nyugdíj-előtakarékosági (NYESZ-R) nyilatkozat szerinti átutalások levonása után fennmaradt részét kell tekinteni, feltéve, hogy a magánszemély a bevallás benyújtására nyitva álló határidőig

- magánszemély esetében 2012. május 21-éig,
- egyéni vállalkozó és az általános forgalmi adó fizetésére kötelezett adószámmal rendelkező magánszemély esetében 2012. február 27-éig,
- illetve, amennyiben a bevallás adóhatósági javítása miatt a magánszemélyt további befizetendő személyi jövedelemadó terheli, akkor az adóhatóság értesítésének kézhezvételétől számított 30 napon belül,

az adót megfizette.

Szintén megfizetettnek minősül az adó, ha

- vállalkozási tevékenységet nem folytató, általános forgalmi adó fizetésére nem kötelezett magánszemély a személyi jövedelemadó bevallásában a 100.000 Ft-ot meg nem haladó adófizetési kötelezettségével kapcsolatban tett nyilatkozata alapján legfeljebb 4 hónapon keresztül havonta egyenlő részletekben az adót megfizette,
- a magánszemély az esedékességet megelőzően benyújtott kérelmére az adóhatóság legfeljebb 12 havi részletfizetést vagy fizetési halasztást engedélyezett, és a magánszemély az engedélyező határozatban foglalt feltételeknek maradéktalanul eleget téve az adót – és az esetlegesen felszámított pótlékot – hiánytalanul megfizette,
- ha a magánszemély az adótorozás megfizetéséről átvezetés útján határidőben rendelkezik, és a tartozás kiegyenlítésére az átvezetés forrásául megjelölt összeg az átvezetés időpontjában fedezetet nyújt. Azaz nem csak befizetéssel, átutalással, hanem az adóhatóságnál más adónemen fennálló túlfizetés személyi jövedelemadó adónemre történő átvezetése útján is megfizetettnek minősül az adó.

A rendelkezés során a magánszemély külön-külön nyilatkozatban rendelkezhet befizetett személyi jövedelemadója meghatározott részének az 1%-áról a 4. §-ban, további 1%-áról pedig a 4/A. §-ban meghatározottak közül kiválasztott egy-egy kedvezményezett javára.

Fontos hangsúlyozni, hogy az összevont adóalapba csak az önálló és nem önálló tevékenységből származó jövedelmek, valamint az egyéb jövedelmek számítanak. Az elkülönülten adózó jövedelmek (pld. ingatlan értékesítéséből, árfolyamnyereségből származó jövedelem, kamatjövedelem stb.) nem tartoznak az összevont adóalapba, ezért az elkülönülten adózó jövedelmek után nem lehet rendelkezni.

Mely kedvezményezettek javára lehet rendelkezni

Az Szftv. 4. §-a és 4/A. §-a a kedvezményezettek két csoportját különbözteti meg. Az egyik csoportba a közhasznú tevékenységet végző civil kedvezményezettek, míg a másik

csoportba a technikai számmal rendelkező egyházi kedvezményezettek, valamint a költségvetési törvényben meghatározott kiemelt előirányzat tartoznak. **Kedvezményezettet a fenti két csoportból lehet választani, de csoportonként csak egyet-egyét.**

Civil kedvezményezettek lehetnek:

- a társadalmi szervezetek (kivéve a pártokat, biztosító egyesületeket, munkaadói és munkavállalói érdekképviseleti szervezeteket),
- az alapítványok,
- a közhasznú alapítványok, társadalmi szervezetek és közalapítványok,
- a Magyar Tudományos Akadémia,
- az Országos Tudományos Kutatási Alapprogram (OTKA),
- az országos közgyűjtemények,
- a Magyar Állami Operaház,
- a Magyar Országos Levéltár,
- az Országos Széchényi Könyvtár,
- a Magyar Nemzeti Filmarchívum,
- a Neumann János Multimédia Központ és Digitális Könyvtár,
- az országos szakmúzeumok,
- azok a könyvtári, levéltári, múzeumi, egyéb kulturális, illetve alkotó- vagy előadó-művészeti tevékenységet folytató szervezetek, amelyek a rendelkező nyilatkozat évének első napja előtti három év valamelyikében a helyi önkormányzattól, az országos, illetve a helyi kisebbségi önkormányzattól vagy a központi költségvetéstől egyedi támogatásban részesültek,
- a felsőoktatási intézmények,
- a Nemzeti Együttműködési Alap
- a Magyar Művészeti Akadémia,
- az Összefogás az Államadósság Ellen Alap.

A rendelkező nyilatkozaton a civil kedvezményezett adószámát kell feltüntetni és csak egy adószám adható meg. A civil kedvezményezett adószáma közvetlenül a kedvezményezettől, hirdetésekben, illetve kiadványokból szerezhető be. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal honlapján (www.nav.gov.hu) megtalálható azon civil kedvezményezettek listája is, melyek az előző évben részesültek a személyi jövedelemadó 1%-ából.

Ugyanakkor az állami adóhatóság (továbbiakban: adóhatóság) az internetes honlapján közzéteszi azon civil kedvezményezettek adatait is, akiket határozattal jogerősen kizárt a 2012. rendelkező évi felajánlásokból történő részesedésből, mert pld. a civil kedvezményezett nem tett eleget elszámolási kötelezettségének, hibás, vagy valótlan adatokat közölt.

A fentiek alapján a rendelkező nyilatkozat kitöltésekor célszerű ellenőrizni a NAV honlapján, hogy a megjelölni kívánt civil kedvezményezett nem kizárt kedvezményezett-e, mert ebben az esetben a kizárt kedvezményezettre vonatkozó szja 1%-os rendelkezés érvénytelen lesz.

Technikai számmal rendelkező kedvezményezettek lehetnek:

- az Egyhvtv. rendelkezéseinek megfelelő egyházak, továbbá
- a költségvetési törvényben, kiemelt előirányzatként meghatározott cél.

A rendelkező nyilatkozaton az egyház vagy a költségvetési előirányzat technikai számát kell feltüntetni és csak egy technikai szám jelölhető meg, de a nyilatkozaton feltüntethető a kedvezményezett elnevezése is. A technikai számok szintén megtalálhatóak a NAV internetes honlapján (www.nav.gov.hu).

A cikk nyomdába adásának időpontjában az Egyhvtv. rendelkezése alapján – az előző évi 187 egyházi kedvezményezettel szemben – jelenleg 14 egyházra lehet rendelkezni, azonban a törvény megteremtette a lehetőséget arra, hogy további egyházak is kedvezményezettek lehessenek és így részesülhessenek az szja 1%-os felajánlásból, ezért az egyházra történő rendelkezés alkalmával szintén célszerű ellenőrizni a NAV honlapján az aktuális egyházi kedvezményezettek listáját. *(A kézirat nyomdába adásának napján, a 2011. évi C. törvény melléklete szerint)*

Hogyan lehet az SZJA 1+1%-ról rendelkezni

Az Szftv. 5. § (1) bekezdése értelmében a magánszemély a rendelkező nyilatkozatot (nyilatkozatokat) – függetlenül a személyi jövedelemadó bevallásának, megállapításának módjától – 2012. május 21-éig (mivel 2012. május 20-a vasárnapra esik) juttathatja el az adóhatósághoz. A határidő jogvesztő. A rendelkező nyilatkozaton, illetve elektronikus úrlapon fel kell tüntetni a kedvezményezett adószámát, illetve a technikai számát.

Önadózás vagy egyszerűsített adóbevallás esetén a magánszemély a 1153 számú személyi jövedelemadó-bevallás, egyszerűsített bevallás esetén a 1153E egyszerűsített személyi jövedelemadó-bevallás, adónyilatkozat esetén a 1153ANY nyilatkozat EGYSZA lapján rendelkezhet az szja 1+1%-ról. Az EGYSZA lapon mindkét kedvezményezetti csoport részére lehet rendelkezni, azonban egy kedvezményezett is megjelölhető, ebben az esetben a másik kedvezményezetti részt nem szükséges kitölteni.

A személyi jövedelemadó-bevallás, bevallási egységcsomag formájában az adóhatóság kirendeltségeinél szerezhető be, illetve a NAV internetes honlapján megtalálható nyomtatványkitöltő program használatával könnyen és gyorsan kitölthető.

A magánszemély a rendelkező nyilatkozatot:

- a nyomtatványkitöltő programmal előállított kinyomtatott és aláírt személyi jövedelemadó-bevalláson, személyesen, vagy postán, illetve
- a bevallási egységcsomagban megtalálható kitöltött és aláírt személyi jövedelemadó-bevalláson, személyesen, vagy postán, továbbá
- az adóbevallás, az adónyilatkozat és az egyszerűsített bevallás elektronikus úton történő benyújtása esetén a nyomtatványkitöltő program használatával kitöltött bevalláson elektronikus úton az Ügyfélkapun keresztül

juttathatja el az adóhatóság részére legkésőbb 2012. május 21-éig.

Abban az esetben, ha az elektronikus bevallást nem a magánszemély, hanem meghatalmazottja (pl. könyvelője, adótanácsadója) készíti, az adóhatósághoz azt is be kell jelenteni, hogy a rendelkező nyilatkozat elektronikus továbbítására a meghatalmazott jogosult (T180 adatlap).

A munkáltatója útján rendelkező magánszemély a nyomtatványkitöltő program használatával kitöltött és kinyomtatott 11EGYSZA nyomtatványon, vagy azzal egyező adattartalmú lapon (pld. a civil szervezet vagy az egyház által előre elkészített, a civil szervezet adószámát, vagy az egyház technikai számát tartalmazó rendelkező lapon) megtett rendelkező nyilatkozatát lezárt, adóazonosító jelével ellátott, ragasztott felületére átnyúlóan saját kezűleg aláírt postai borítékban elhelyezve juttatja el a munkáltatóhoz legkésőbb 2012. május 10-éig (a borítékban kötelezően feltüntetendő adóazonosító jelén kívül nevét

és laccímét is feltüntetheti). A munkáltató a rendelkező nyilatkozat tartalmát nem ismerheti meg, az azt tartalmazó borítékot sértetlen állapotban kísérőjegyzékkel együtt zárt csomagban legkésőbb 2012. május 21-éig küldi meg az adóhatóságnak.

Amennyiben a magánszemély, egyéni vállalkozó, östermelő nem a bevalláson, adónyilatkozaton, egyszerűsített bevalláson, illetve munkáltatói adómegállapítás esetén a munkáltatója útján kíván rendelkezni, vagy esetleg a korábban beadott bevalláson elfelejtett rendelkezni az szja 1+1%-ról, abban az esetben az adóhatóság által rendszeresített nyomtatványkitöltő program használatával:

- elektronikus úton az Ügyfélkapun keresztül a 11EGYSZA elektronikus űrlap kitöltésével külön is rendelkezhet, valamint
- a kitöltött és kinyomtatott 11EGYSZA nyomtatványon (vagy azzal egyező adattartalmú lapon) tett nyilatkozatát egy lezárt, adóazonosító jelével ellátott borítékban, postán vagy személyesen is eljuttathatja az adóhatóság részére legkésőbb 2012. május 21-éig,

függetlenül attól, hogy az adóbevallását esetleg 2012. február 27-éig kellett beadnia.

A borítékban és a rendelkező nyilatkozaton feltüntetett adatok adótitoknak minősülnek, és további különleges védelemben részesülnek. Az adóhatóság a rendelkező nyilatkozat beküldésétől függetlenül elkülönítlen kezeli a rendelkező magánszemély és a kedvezményezett adatait.

RENDELKEZŐ NYILATKOZAT A BEFIZETETT ADÓ 1+1 SZÁZALÉKÁRÓL

Beküldés módja:

elektronikus=1
papír alapon=2

1. Elektronikus beküldési mód választásakor a borítékra kerül, és kitöltés után elektronikus úton beküldhető.

2. Papír alapú beküldési mód választásakor az EGYSZA lap aktiválásra kerül, és kitöltés után kinyomtatható. Kérjük, hogy a nyilatkozatokat ne válassza szét abban az esetben sem, ha valamely nyilatkozatot nem töltötte ki. A kinyomtatott EGYSZA lapot helyezze borítékba, és a lezárt borítékban az adóazonosító jelét tüntesse fel. A borítékot postán vagy személyesen 2012. május 21-ig juttathatja el az állami adóhatósághoz.

Amennyiben munkáltatója útján kíván rendelkezni, kérjük ne felejtse el az adóazonosító jelével ellátott borítékot a ragasztott felületére átnyúlóan saját kezűleg aláírni, és a borítékot legkésőbb 2012. május 10-ig a munkáltatójának átadni.

azonosító jelét és a borítékot le kell zárni. Az adóazonosító jel nélküli, vagy a le nem zárt boríték miatt a rendelkezés érvénytelen.

- Amennyiben a magánszemély a munkáltatója útján kíván rendelkezni, abban az esetben a munkáltatónak átadott – a rendelkező nyilatkozatot tartalmazó – borítékon fel kell tüntetni a magánszemély adóazonosító jelét, majd a boríték lezárását követően a lezárt borítékot annak ragasztási felületére átnyúlóan a magánszemélynek alá is kell írni. Aláírás és adóazonosító jel hiányában a rendelkezés érvénytelen.
- A rendelkezés egyik feltétele, hogy a magánszemélynek az adót határidőig meg kell fizetnie, ezért ha a magánszemély nem fizette meg határidőre az adót és átvezetési kérelmet sem nyújtott be, a rendelkezés érvénytelen.
- Abban az esetben is érvénytelen a rendelkezés, ha a magánszemélynek az esedékesség előtt benyújtott kérelem alapján legfeljebb 12 havi részletfizetést vagy halasztást engedélyezett az adóhatóság, de az engedélyező határozat feltételeit a magánszemély nem teljesítette, illetve, ha a magánszemély a 1153 számú bevallásban, vagy a 1153E egyszerűsített bevallásában a személyi jövedelemadó fizetési kötelezettség legfeljebb 4 hónapon keresztül egyenlő részletekben

történő pótlékmentes megfizetéséről nyilatkozott, de a részletfizetést nem teljesítette.

- Amennyiben a magánszemély olyan szervezetet jelölt meg kedvezményezettként, amely az Szftv. alapján nem lehet kedvezményezett (pld. pártot) a rendelkezés érvénytelen.
- Ha a magánszemélynek nincs bevallása, a rendelkezés érvénytelen, mivel bevallás hiányában nem állapítható meg az szja 1+1%-os rendelkezés alapja.

Abban az esetben, ha a rendelkezés a magánszemély hibájából érvénytelen és beazonosítható a rendelkező magánszemély személye, az adóhatóság határozatban értesíti a magánszemélyt a rendelkezés érvénytelenségéről. A rendelkező nyilatkozat érvénytelenségét megállapító határozattal szemben a magánszemély illetékköteles fellebbezéssel élhet.

Amennyiben az adóhatóság a civil szervezet javára szóló nyilatkozatot érvénytelennek minősítette, mivel a megjelölt civil kedvezményezett az Szftv.-ben előírt feltételeknek nem felelt meg, erről levélben tájékoztatja a magánszemélyt, azonban az adóhatóságnak nem áll módjában közvetlen tájékoztatást adni arról, hogy milyen törvényi feltételnek nem felelt meg a civil szervezet. Ebben az esetben a magánszemély további információért közvetlenül a civil kedvezményezetthez fordulhat.

JOÓ PÉTER

2012. évi könyvajánlatunk

HUSZADIK KIADÁS!

A két kötet ára: 15.000,- Ft + ÁFA

A két kötet csak együtt rendelhető meg.

A kiadvány megrendelhető az alábbi címen, vagy interneten, illetve készpénzért megvásárolható a KOMP Konzult Kft-nél munkanapokon 9 és 15, pénteken 9 és 13 óra között.

KOMP Konzult Kft.
1111 Budapest, XI. Budafoki út 41/B.
Telefon: 381-30-20, 381-30-21
Fax: 381-30-22
e-mail: rendeles@kompkonzult.hu
www.kompkonzult.hu

